

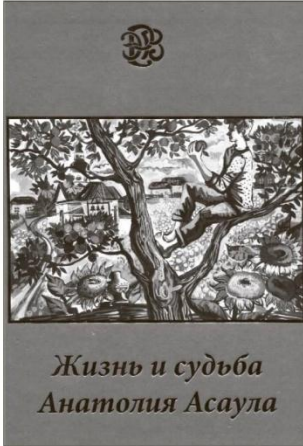
Історія крізь долю

Нещодавно у Санкт-Петербурзі вийшов з друку перший том книги Володимира Федорова «Життя і доля Анатолія Асаула», в якому розповідається про те, «як сільському хлопчачу, який народився в селищі Решетилівка під Полтавою, вдалося стати видатним будівельником, вченим і педагогом, котрого добре знають і цінують у світі». Перший том майбутньої трилогії має підзаголовок «Мала Батьківщина» і розповідає про наш край, де народився А.Асаул, і людей, які вплинули на формування його особистості. Написаний у формі діалогу з головним героєм, він робить славетного земляка повноправним співавтором історико-краєзнавчої книги. Адже, як зазначив американський поет і філософ Ральф Емерсон, «Немає справжньої історії, окрім біографії... А життя кожної людини – це вічність у мініатюрі».

Книга «Життя і доля Анатолія Асаула» буде цікавою і корисною як для юні, яка «осмислюючи життя, вбирає майбуття» і визначається, чю долю взяти за приклад, так і для сивочолих ветеранів, яких вона, подібно казковій «машині часу», повертає в незабутні роки дитинства і юності.

Особливо ця книга цінна для земляків, залюблених у історію рідного краю, адже відкриє для них чимало невідомих сторінок його минувшини, віднайдені А.Асаулом, будівельником за фахом і краєзнавцем за покликанням, у малодоступних сьогодні навіть для істориків-професіоналів архівах Санкт-Петербургу і Москви. З її сторінок вони дізнаються про перебування в містечку легендарного кошового отамана Івана Сірка у 1664 р. і участь козаків Решетилівської сотні у «малій війні в Ліфляндії» у 1700 р., познайомляться із змістом архіву «володаря Решетилівки» В.С.Попова, деталями відвідин Решетилівки імператором Олександром-І 3 серпня 1820 р. та матимуть змогу завдяки безпристрасній статистиці наочно переконаватися в жахливих наслідках штучного людомору 1932–1933 рр., відлуння якого відчувається навіть на початку XXI століття (за даними перепису 2001 року в Решетилівці проживало 9403 жителів, що значно менше, ніж за часів Петра I, коли лише «жителів мужского полу» налічувалось 6154!).

Нікого не полишать байдужими сторінки книги, які розповідають про роки німецько-фашистської окупації селища, примусову відправку молоді на каторжні роботи до Німеччини, про обставини загибелі юного патріота Альоші Василенка та перебування в Решетилівці штабу Степового фронту на чолі з маршалом І.Коневим, про трагедію юнаків-«чорносорокчників», яких майже беззбройних командування Червоної Армії кинуло у кривавий вир форсування Дніпра. А хіба не цікаво буде дізнатися про так і нездійснений план спорудження на річці Говтва (поблизу РТС) у 1951 р. Решетилівської ГЕС та 500-гектарного резервуара-водосховища для неї на території сучасної Новоселівки? А втім, переповідати зміст книги – справа вельми невдячна. Її просто треба взяти до рук самому і уважно, ґрунтовно опрацювати.

2011 р. м. Оксфорд, Великобританія. Анатолій Асаул (в центрі) після вручення Диплома «Ім'я в науці» і Знака «За вклад у світову науку» – разом з відомими ученими Джоном Неттіном (Великобританія) та Віллом Гудхейером (Австрія).

Захоплюючим і інформаційно насиченим є розділ про дитячі роки Анатолія Асаула, про долі його батьків – Миколи Сергійовича і Марії Олексіївни, їх найближчих родичів, представників могутнього родового дерева Асаулів-Гайдуків, скрупульозно відтвореного Анатолієм Миколайовичем.

Не можна без хвилювання читати і розділ про шкільні та юнацькі роки видатного земляка. Він і сьогодні з глибокою повагою та шаную говорить про вчителів, які допомогли в становленні його особистості, – класних керівників М.І.Асаул та Д.А.Убийвовка, їх колег С.О.Боруш, О.Г.Яременко, І.Й.Лисаченка, В.С.Андріяненка, К.С.Яременко, М.С.Козюру, В.Р.Дмитренка.

А з якою любов'ю і теплом розповідає А.Асаул про долі своїх однокласників і друзів юності, нині суціль Бориса Джулая, Юрія Муращенка, Володимира Завгороднього, Івана Тарануху, Івана Йосипенка, Володимира Муху, Валентину Підгірну, Людмилу Тесленко, Світлану Колісник, Ірину Андріяненку, братів Георгія і Віктора Куркулів, Тетяну Шаповаленку і Надію Гребінник і про тих, що вже відійшли у вічність, Валерія Зленка і Леоніда Задорного.

Завершується книга, чудово поліграфічно видана і проілюстрована численними рідкісними фото різних років, враженнями від останнього перебування сім'ї Асаулів – Анатолія Миколайовича, Тетяни Миколаївни та їх внуків – в нашому містечку під час «Решетилівської весни-2013» та простими, але сповненими глибокої поваги і шани до нашого земляка словами про нього провідних вчених України, Росії і світу.

Тож залишається лише чекати виходу в світ двох наступних томів трилогії, щоб отримати повну картину життя і долі Почесного жителя нашого району Анатолія Миколайовича Асаула – Людини і Вченого, яким пишається і завжди буде пишатися «духом козацьким і волею славної наш Решетилівський край».

Ігор КОЗЮРА,
доктор наук з держуправління, кандидат історичних наук, професор ПУЕТ,
Валерій КОЗЮРА,
краєзнавець.